



לקוטי תורה • פרשת מסעי • מאמר 1

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים...

”אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו...”



מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית



[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/masei/1](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/masei/1)

1 אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים ביד משה ואהרן. כתיב נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן.

”אלה מסעות בני ישראל, שיצאו מארץ מצרים ביד משה ואהרן”. נאמר: ”הנהגת את עמך כצאן ביד משה ואהרן”.

הנה זה כלל גדול בעבודת השיי [השם יתברך] שכל מי שבא לדבקה אליו ית', הנה כתיב מי יעלה בהר ה' ומי יקום וגו'

הנה, זהו כלל גדול בעבודת ה', ברוך הוא: כל מי שבא להידבק בו, יתברך, נאמר עליו: ”מי יעלה בהר הוי' ומי יקום” וגו':

נקי כפים ובר לבב שיהא לבו בר וזך לגמרי בלי שום סיג אשר לא נשא לשוא נפשי נפשו כתיב נפשי קרי כמ”ש אליך ה'

”נקי כפיים ובר לבב” — שלבו יהיה טהור וזך לגמרי, ללא שום סיג; ”אשר לא נשא לשוא נפשי” — כתוב ”נפשו”, אך קוראים ”נפשי”, כמו שנאמר: ”אליך הוי',

נפשי אשא אכל בי עשרה שכינתא שריא דהיינו שלא תהא התנשאותו והגבהותו בדרכי ה' לשוא ולשקר ח”ו [חס ושלום].

”נפשי אשא”; [ו]”על כל [התכנסות של] עשרה שורה השכינה”. כלומר, ההתנשאות וההתרוממות שלו בדרכי ה' לא יהיו לשוא ולשקר, חלילה.

2 ובודאי מדרגה כזו עמוק עמוק מי ימצאנו. והעצה היעוצה לזה ע”י בחי' משה ואהרן. דהנה נודע מאמר רז”ל [רבתינו זכרונם לברכה] אם אין יראה אין חכמה

בוודאי שמדרגה כזאת היא ”עמוק עמוק, מי ימצאנו?” העצה לכך היא באמצעות בחינת משה ואהרן. שהרי ידוע מאמר חז”ל: ”אם אין יראה אין חכמה,

ואם אין חכמה אין יראה, ולכאורה א”א להתחיל לא בזה ולא בזה כיון שאי אפשר לזה בלא זה והאיך יתחיל,

ואם אין חכמה אין יראה”. לכאורה אי אפשר להתחיל לא בזה ולא בזה, כיוון שהאחד אינו אפשרי בלי האחר; אם כן, כיצד יתחיל האדם?

אך אמרו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת פי' שיש שני מיני רע.

אבל חז"ל אמרו: "כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו — חכמתו מתקיימת". פירוש הדבר הוא שיש שני סוגים של רע.

הא' הוא רע ממש באיסור אפי' [אפילו] הוא איסור קל של דברי סופרים הוא רע גמור ולזה צריך שיהיה יראת חטאו קודמת לחכמתו

הראשון הוא רע ממש, בדבר האסור: גם אם מדובר באיסור קל מדברי סופרים, זהו רע גמור. ובעניין זה יראת החטא צריכה להקדים את החכמה,

כי טהור עינים מראות רע והדבר הרע הוא נקי תועבת ה' וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] לזה שום חכמה לסור ממוקשי הרע הנ"ל.

שהרי "טהור עינים מראות רע", והדבר הרע נקרא "תועבת ה'"; ולשם כך אין צורך כלל בחכמה כדי להתרחק ממוקשי הרע האמורים לעיל.

3 והמין הב' הוא בהיתר שאפילו בהיתר אמרו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] קדש עצמך במותר לך שלא יהיה נבל ברשות

הסוג השני מצוי בדברים המותרים, שכן גם על המותר אמרו חז"ל: "קדש עצמך במותר לך", כדי שלא יהיה אדם נבל ברשות התורה.

התורה כמ"ש הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] ר"פ קדושים, וכדי לפטור מהרע הזה צריך להקדים חכמתו והוא ע"י בחי' משה ואהרן משה שושבינא דמלכא אהרן שושבינא דמטרוניתא, פי' שושבינא דמלכא

כדברי הרמב"ן בתחילת פרשת קדושים. כדי להשתחרר מן הרע הזה, יש להקדים את החכמה, והדבר נעשה באמצעות בחינת משה ואהרן: משה הוא שושבינו של המלך, ואהרן שושבינה של המלכה. פירוש "שושבינו של המלך"

שהוא מביא את המלך להתייחד בזה העולם שבחינת סובב כל עלמין יהא שורה בתחתונים כמ"ש רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] הקב"ה מתאוה שיהיה לו דירה בתחתונים

הוא שהוא מביא את המלך להתייחד עם העולם הזה, כדי שבחינת סובב כל עלמין תשרה בתחתונים, כמו שאמרו חז"ל: "הקדוש ברוך הוא מתאוה שתהיה לו דירה בתחתונים".

והיינו ע"י תורה ומצות שהם המשכת אלהותו ית', דהתורה כולה שמותיו של הקב"ה שבח"י שם הוא באותיות והוא דבר שאינו נתפס כלל בשכלנו

והדבר נעשה באמצעות התורה והמצוות, שהן המשכת אלקותו יתברך. שכן התורה כולה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא; בחינת שם מתבטאת באותיות, והיא דבר שאין שכלנו יכול להשיג כלל,

כי גבוה מאד משכלנו אפילו בחינת מה שנקרא אצלו ית' בחינת שם לבד וכן ע"י המצות הנקראים אברי דמלכא.

כי היא גבוהה, גבוהה לאין שיעור מעל שכלנו, אפילו בחינת מה שנקרא אצלו יתברך בחינת שם בלבד. וכך גם באמצעות המצוות, הנקראות "איברי המלך".

4 ומשל המצות באברים כי כמו בכל אבר יש חיות הנשמה. כמו כן בכל מצוה יש חיות אלהות וכשאדם המצוות נמשלות לאיברים, משום שכמו שבכל איבר יש חיות של הנשמה, כך בכל מצוה יש חיות אלוהית. וכשאדם עושה המצוה כגון שמתעטף בטלית ציצית בבוקר ממשיך עליו בחינת סוכ"ע שיהא חופף עליו וכן בתפילין הוא המשכת אחדות

מקיים את המצוה — למשל, כשהוא מתעטף בבוקר בטלית מצויצת — הוא ממשיך עליו את בחינת סוכ"ע כל עלמין, כך שהיא חופפת עליו. וכך גם בתפילין: הן ממשיכות אחדות.

ובזה ממילא נפרד הרע ממנו כדכתיב כהמס דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני אלהים וכתוב וזה סיני עשן כולו מפני אש ירד עליו ה' באש כי הם קוצים כסוחים באש יצתו.

ובכך הרע נפרד ממנו מאליו, ככתוב: "כהמס דונג מפני אש, יאבדו רשעים מפני אלקים", וכן כתוב: "וזה סיני עשן כולו מפני אש ירד עליו ה' באש"; שכן הם "קוצים כסוחים, באש יצתו".

5 והיינו ע"י בחינת משה בחינת דעת שיודע שהוא באחד ויתבונן במה שאמרו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] אין אדם עובר עבירה אא"כ [אלא אם כן] נכנס בו רוח שטות וכמ"ש

וזה נעשה באמצעות בחינת משה, בחינת דעת: שהאדם יודע שהוא אחד, ומתבונן בדברי חז"ל: "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות". וכפי שמוסבר

במ"א שאפילו קל שבקלים אינו רוצה להיות פורק עול ומוסר נפשו על קדושת השם ית' וא"צ [ואין צריך

/ ואינו צריך] שום התבוננות אחר רק שידע כי חלק ה' עמו

במקום אחר, אפילו קל שבקלים אינו רוצה לפרוק עול, והוא מוסר את נפשו על קדושת שמו של ה' יתברך. ואין צורך בהתבוננות נוספת, אלא רק שידע כי "חלק הוי' עמו".

ובזה שהוא חושב או מדבר דברים גופניים הוא מפריד את עצמו מאחד בודאי לא ירצה בזה כמו שא"א ליקח הבן מאצל אביו דרך הטבע

וכשהוא חושב או מדבר בעניינים גופניים, הוא מפריד את עצמו מן האחד; ודאי שלא ירצה בכך, כשם שמדרך הטבע אי אפשר לקחת בן מאביו.

וזהו מה יפה ירושתנו וכתוב גם חשך לא יחשיך ממך שחשך נקי' אש שאפילו אש אינו מפסיק, וזה פי' קדש עצמך במותר לך שאף

וזהו [פירוש] "מה יפה ירושתנו!" ונאמר: "גם החושך אינו מחשיך ממך" — החושך נקרא אש, ואף האש אינה מפרידה. וזהו פירוש "קדש את עצמך במותר לך": אף על פי

שהוא מותר אינו רק לך מחמת גופך אבל מחמת השורה כך שהוא אלהותו ית' אינו מועיל היתר זה.

שהדבר מותר, הוא מותר רק "לך", מחמת גופך; אבל מחמת מה ששוכן בתוכך, שהוא אלקותו יתברך, אין ההיתר הזה מועיל.

6 וזהו והייתם קדושים כי קדוש אני ה' וזהו לשם יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתה ובחינת אהרן

שושבינא דמטרוניתא שמביא ומוליד תשוקה להש"י [להשם יתברך]

וזהו [פירוש] "והייתם קדושים כי קדוש אני הוי'", וזהו "לשם יחוד הקדוש ברוך הוא ושכינתו". בחינתו של אהרן, שושבינה של המלכה, היא שהוא מעורר ומוליד תשוקה לה' יתברך,

שהוא התעוררות תשוקה ממטה למעלה שהוא ע"י תפלה כמ"ש צמאה לך נפשי התבוננות בפסוקי דזמרה קודם ק"ש [קריאת שמע] ואחריו כשמגיע לואהבת שבק"ש [שבקריאת שמע].

שהיא התעוררות של תשוקה מלמטה למעלה, והיא נעשית באמצעות התפילה, ככתוב: "צמאה לך נפשי"; על ידי התבוננות בפסוקי דזמרה שלפני קריאת שמע, ולאחר מכן, כשמגיעים ל"ואהבת" שבקריאת שמע.

כי הנה נפש כל אדם משתוקקת רק שהאהבה היא בגלות ומסותרת כמו גלו לאדום שכינה עמהם פי' אע"פ [אף על פי] שעושה מעשה אדום אעפ"כ [אף על פי כן] שכינה עמהם ויתלהב לב האדם להיות בטל נגדו ית'.

שהרי נפשו של כל אדם משתוקקת, אלא שהאהבה נמצאת בגלות ומסותרת, ככתוב: "גלו לאדום — שכינה עמהם". פירוש הדבר, שאף על פי שהוא עושה מעשים של אדום, בכל זאת השכינה עמהם. ולבו של האדם יתלהב וירצה להיות בטל לפניו יתברך.

כמו למשל שאנו רואים דבר גשמי מעשה של אדם בטל נגד רוחניות כמו מחשבה וזהו רגלי החיות כנגד כולם פי' מדרגה

כמו למשל, אנו רואים שדבר גשמי, מעשה של אדם, בטל לעומת דבר רוחני, כגון מחשבה. וזהו [פירוש] "רגלי החיות כנגד כולם": כלומר, מדרגה

שהיא התחתונה בבחי' חיות שהוא רוחניות כנגד כולם כי אין ערך דבר גשמי נגד רוחניות.

שהיא הנמוכה ביותר בבחינת החיות, שהיא רוחניות, שקולה כנגד כולם, משום שאין שום ערך לדבר גשמי לעומת רוחניות.

כי אפילו בדבר גשמיות נאמר שהארץ כגרגיר חרדל נגד עולם הגלגלים שהם ג"כ גשמיים מכש"כ [מכל שכן] נגד דבר רוחניות.

שהרי אפילו ביחס לדברים גשמיים נאמר שהארץ היא כגרגיר חרדל לעומת עולם הגלגלים, שגם הם גשמיים; וכל שכן לעומת דבר רוחני.

7 וכן כל דבר רוחני נגד רוחניות הגבוה ולמעלה ממנו כמ"ש שוקי החיות נגד כולם קרסולי החיות נגד כולם וקמיה כולא כלא חשיב שהכל כאין ואפס ובטלים נגדו ית'.

כך גם כל דבר רוחני [מתבטל] בפני הרוחניות הגבוהה ממנו, כפי שנאמר: "שוקי החיות שוות לכולן; קרסולי החיות שווים לכולן". וכן נאמר: "ולפניו הכול נחשב כלא" — הכול הוא כאין וכאפס, ומתבטל לפניו יתברך.

וזה פי' הכל ירוממוך סלה שלעולם ירוממוך שכל מה שמרוממים אותך אין כלום כי יש עוד לרומם.

זהו פירוש "הכול ירוממוך סלה": לעולם ירוממו אותך, שכן ככל שמרוממים אותך, אין בכך כלום, כי יש עוד מה לרומם.

8 ועוד זה אין לו שיעור שהוא למעלה למעלה מכל מה שנוכל לרומם ואין רוממותו התרחקת מאתנו ח"ו

[חס ושלום]

וי"תר"י זה אין לו שיעור, שכן הוא נעלה לאין ערוך מכל מה שביכולתנו לרומם. ואף על פי כן, רוממותו אינה מרחיקה אותו מאיתנו, חלילה;

כי אדרבה שבזה התקרבות אצלנו מאחר שהכל בטל אצלו ית' וקמיה כלא חשיב א"כ אין הפסק וזהו בחי' אהרן לדבקה בו ולמהוי אחד באחד.

אדרבה, דווקא בכך יש קרבה אלינו, מכיוון שהכול בטל לפניו ית', ו"לפניו [הכול] נחשב כלא כלום"; אם כן, אין הפרדה. וזוהי בחינת אהרן: להידבק בו ולהיות אחד עם האחד.

אך הנה כתיב הוא אהרן ומשה הוא משה ואהרן שלפעמים צריך להקדים התורה והמצוות כדי שיתפלל אחר

אולם הרי נאמר "הוא אהרן ומשה", [ו]"הוא משה ואהרן": לפעמים צריך להקדים את התורה והמצוות, כדי שיוכל להתפלל לאחר מכן

כך מאהבה ולפעמים ההתחלה מהתעוררות האהבה בתפלה ואח"כ יכול ללמוד ולעשות ע"ד שנתבאר (ועיין ברכות בראשית ס"פ א' בחקתי פל"ו מענין הוא משה ואהרן כו'):

כך מתוך אהבה; ולפעמים תחילת העבודה היא בהתעוררות האהבה בתפילה, ולאחר מכן אפשר ללמוד ולעשות, על פי מה שהתבאר. (ועיינו במדרש רבה על בראשית, סוף פרק א, ובחוקותי, פרק לו, בעניין "הוא משה ואהרן" וכו').



על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/masei/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק